

kan trives saaledes, at det nogenlunde kan komme til at spille den Rolle, som vor geografiske Beliggenhed opfordrer til, den, at man bygger i det mindste een Havn paa Strækningen mellem Esbjerg og Slagen, helst saa centralt beliggende som muligt. Den tredje Udvej, som man kunde søge at slå ind paa, er at skaffe en Slags Dækning for Landingsstederne, hvor saadant er muligt, skaffe dog i det mindste nogen Hjælp for den nuværende Fiskemaade, det vil altsaa sige: for de aabne Baade. Men da er det min Mening, at man ikke bør lægge an paa at bygge Moler lodret paa Kystlinien, men da skulde man hellere søge at finde saadanne Pladser — umuligt er det ikke at finde dem — hvor man parallelt med Kysten for en rimelig Bænge kunde tilvejebringe Dækning for Braadsbørne, som staa ind imod Land, eller med andre Ord tilvejebringe smukt Vand, hvor Fiskebaadene kunde gaa hen og gaa i Land. Dette er sikkert den lempeligste og billigste Maade, hvorpaa man for Tiden kan hjælpe Fiskeriet, hjælpe selv Kystfiskeriet i dens nuværende Form, som det drives nu, og som det har været drevet i et Par hundrede Aar eller længere: med aabne Baade. Det Sted, som jeg nærmest kan tænke mig — jeg har vist nævnet det før, men jeg skal gentage det, da Jøll' ere glemte, komte, naar det drejer sig om Fiskerne; lige saa hurtigt som man er til at blive begejstret for Fiskerne, naar Nødstilstanden er aabenbar, lige saa hurtigt er man til at glemme dem, naar Katastrofen er overstaaet, og naar der bliver Tale om at gøre noget alvorligt for dem i Praxis — det Sted, hvor der aldeles utvivlsomt kunde tilvejebringes et saadant Læ, som jeg siger til, er Bragerne. Det er et Par Grunde, der ligge lige Øst for Hanstholm paa Vejen ned mod Jammerbugten, omtrent 1—1½ Sømil fra Land, og som bestaa af et stenagtigt Kalkler, der er saa haardt, at Søen ikke kan paavirke det, og hvis Overflade ligger mellem 7' og 10' Jod under dagligt Vand. Der vil altsaa der for en overkommelig Udgift kunne tilvejebringes en Slags Bølgebræder — den behøver jo kun at føres op omtrent til dagligt Vand eller lidt derover for nogenlunde at bryde Søen — det vil kunne yde saa meget Læ, at man ved at sejle omkring den ene eller den anden Ende af disse Grunde eller af den Stærm, som derpaa anbringes, vil saa tiltrækkelig smukt Vand til, at de aabne Baade kunne løbe i Land. Det Bedst, som har slået mig mest, for Muligheden af at tilvejebringe noget saadant, er en Samtale, jeg havde med en gammel Skibsfører for et Par Aar siden. Han fortalte mig, at

for en Snes Aar siden strandede der et stort Skib paa Bragerne og blev staaende der i flere Maanedes, inden det blev øst bort, og i den Tid havde Fiskerne saa meget smukt Vand, at de selv i haardt Vejr kunde gaa i Land i Læ af dette ene Skib, som stod og tog Tørn af for dem paa dette Sted.

Vil man imidlertid gøre noget virkelig alvorligt og noget, som ikke alene vil hjælpe Fiskerne til at drive Havfiskeriet mere rationelt, men tillige gavne vort Erhvervsliv i det hele taget — og det er vel jagtens derpaa, det kommer an, at man samler saa megen Interesse om en stor Sag som muligt — kan man naturligvis ikke nøjes med saadanne mere primitive Midler, men maa gaa til Anlæg af i det mindste een ny Havn paa Sjyllands Vestkyst. Jeg skal villig erkende, at det er et saa stort Eksperiment, at man nok kan have Grund til at betænke sig to Gange, inden man indrømmer Nødvendigheden deraf. Jeg skønner nu ikke rettere, end at saa længe Tiden er om et saadant Beløb, som der er nævnt her, nemlig 20—30 Millioner, vil man rimeligvis ikke kunne gaa ind derpaa. For mig staar det saaledes, at man først maa gøre sig een Ting klart: naar man kommer til at tale om Fiskerihavne eller Havneanlæg overhovedet paa Sjyllands Vestkyst, og det er: Er der nogensteds Betingelser til Stede, for at en Havn ikke alene teknisk og økonomisk set kan bygges, men for at den teknisk og økonomisk set kan vedligeholdes, saaledes at den ikke jander til? Kan dette Spørgsmaal besvares bekræftende, saa antager jeg ogsaa, at vi med det samme ere komne et godt Stykke bort fra det Beløb, som man har været inde paa at nævne — ja, Kommissionen har jo endogsaa været inde paa at vurdere det Havneanlæg, som den egentlig selv fandt naturligt, nemlig Anlægget ved Lybørn, til 36 Millioner! — Jeg tror nu ikke, at det bør eller kan være Tale om at ændre saadanne Beløb, thi vor økonomiske Situation er ikke en saadan, at den opfordrer til i Længden at tage det saa let med Udgifter paa 10—20—25 Mill. Kr., som man har gjort det i de senere Aar. Jeg tror heller ikke, at det behøves. Jeg ser ikke rettere, end at der er 2—3 Steder paa Sjyllands Vestkyst, hvor det med fuld Sikkerhed kan siges, at en Havn paa en ogsaa i økonomisk Henseende forsværlig Maade kan anlægges, og jeg tvivler heller ikke om, at naar man ret vejer og undersøger de naturlige Forhold, som frembyde sig paa de Steder, som jeg tænker paa, vil man sikkert komme til det Resultat, at Havnene kunne vedligeholdes med rimelige økonomiske Ofre. Jeg tror, som jeg oftere har udtalt ogsaa her, at det rette